

**Організація роботи
інструкторів відділів
(відділень) рекрутингу та
комплектування
територіальних центрів
комплектування та соціальної
підтримки щодо залучення
кандидатів на військову
службу за контрактом**

Анотація

Посібник розроблено з метою набуття інструкторами відділів (відділень) рекрутингу та комплектування територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки теоретичних знань та навичок щодо залучення на військову службу громадян з високими морально-діловими якостями відповідно до потреби Збройних Сил України.

**ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ІНСТРУКТОРІВ
ВІДДІЛІВ (ВІДДІЛЕНЬ) РЕКРУТИНГУ
ТА КОМПЛЕКТУВАННЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ
КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ,
ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ КАНДИДАТІВ
НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ,
ВСТУПУ ДО ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
ТА ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ПОСІБНИК

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2024

УДК 355.085(477)

О-64

Організація роботи інструкторів відділів (відділень) рекрутингу та О-64 комплектування територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки щодо залучення кандидатів на військову службу за контрактом, вступу до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти. Посібник. — Київ: «Центр учбової літератури», 2024. — 174 с.

ISBN 978-611-01-3133-9

Посібник розроблено з метою набуття інструкторами відділів (відділень) рекрутингу та комплектування територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки теоретичних знань та навичок щодо залучення на військову службу громадян з високими морально-діловими якостями відповідно до потреби Збройних Сил України.

ISBN 978-611-01-3133-9

© «Центр учбової літератури», 2024.

ЗМІСТ

	ВСТУП	7
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	8
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	11
1.1	Залучення на військову службу за контрактом (до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти)	11
1.2	Порядок відбору, призначення та завдання, які покладаються на інструктора по роботі з військовослужбовцями військової служби за контрактом (рекрутера)	12
2	РЕКРУТИНГ ГРОМАДЯН НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ (ДО ВСТУПУ У ВИЩІ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ, ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ)	14
2.1	Основні завдання та види рекрутингу	14
2.2	Сутність, етапи вербування та підготовчі заходи	17
2.3	Сутність процесу пошуку, основні кроки інструктора під час проведення заходів вербування та попереднього відбору потенційних кандидатів серед наявного (потенційного) ресурсу громадян	19
2.3.1	Критерії та джерела пошуку потенційних кандидатів	19
2.3.2	Основні кроки інструктора під час проведення заходів вербування та попереднього відбору потенційних кандидатів серед наявного (потенційного) ресурсу громадян	22
3	МЕТОДИ, ЕТАПИ, СУТНІСТЬ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ	26
3.1	Методи відбору кандидатів	26
3.2	Етапи відбору кандидатів	27
3.3	Первинне знайомство з кандидатом (бесіда з кандидатом)	28
3.3.1	Мега, методи та етапи проведення бесіди	28
3.3.2	Правила ведення бесіди	30
3.3.3	Прийом та техніка ведення бесіди	31
3.3.4	Завершення бесіди	33
3.3.5	Просторові параметри міжособистісного спілкування	33
3.4	Визначення критеріїв стандартів якості кандидатів	35
3.5	Вивчення особистих якостей кандидатів	37
3.6	Організація та проведення медичного огляду кандидатів	38
3.6.1	Загальні положення	38
3.6.2	Категорія громадян, яким проводиться медичний огляд військово-лікарськими комісіями з метою визначення	40

	придатності до військової служби за контрактом (на навчання у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти)	
3.6.3	Порядок дій посадових осіб відділів (відділення) рекрутингу та комплектування перед направленням кандидата на медичний огляд	41
3.6.4	Проведення військово-лікарськими комісіями медичного огляду кандидатів на військову службу за контрактом	42
3.6.5	Проведення військово-лікарськими комісіями медичного огляду кандидатів, які виявили бажання навчатися у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти	44
3.7	Визначення рівня фізичної підготовленості	46
3.7.1	Організаційно-методичні вказівки	46
3.7.2	Методика оцінювання рівня фізичної підготовленості	47
3.8	Організація та проведення професійно-психологічного відбору (визначення ступеня придатності до проходження військової служби за індивідуально-психологічними і професійно-важливими якостями)	49
3.8.1	Мета та заходи проведення професійно-психологічного відбору	49
3.8.2	Порядок організації заходів професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом та для навчання у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки	49
3.8.3	Порядок проведення заходів професійно-психологічного відбору кандидатів	51
3.8.4	Порядок проведення психологічного вивчення (тестування) кандидатів на військову службу	54
3.9	Оформлення особової справи кандидата та направлення для зарахування на військову службу за контрактом до військової частини, навчальної військової частини (центру)	55
4	РЕКЛАМА ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, ПОРЯДОК ВЗАЄМОДІЇ З ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ ТА МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЩОДО РЕКЛАМУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ	57
4.1	Мета, основні завдання та види реклами військової служби	57
4.2	Основні функції реклами, об'єкти та цілі рекламної діяльності Збройних Сил України	59
4.3	Основні засоби доведення інформації	60
4.4	Організація взаємодії територіальних центрів комплектування	62

	та соціальної підтримки з місцевими органами виконавчої влади (органами місцевого самоврядування)	
Додатки:		
1	Зразки документів які ведуться інструктором у територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки з питань рекрутингу громадян на військову службу за контрактом та вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти	65
2	Основні функціональні обов'язки інструктора відділення рекрутингу та комплектування районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки	67
3	Критерії відбору кандидатів на військову службу за контрактом, соціальні, матеріальні пільги та гарантії, які передбачені законодавством України, додаткові заохочувальні фактори за укладання першого та наступних контрактів	70
4	Загальний порядок відбору кандидатів до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти	73
5	Перелік вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку військових фахівців для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу тактичного рівня	89
6	Перелік військових коледжів сержантського (старшинського) складу вищих військових навчальних закладів, що здійснюють підготовку військових фахівців для проходження військової служби за контрактом на посадах сержантського (старшинського) складу	103
7	Аркуш вивчення особистих якостей кандидата	107
8	Картка обстеження та медичного огляду	108
9	Довідка військово-лікарської комісії	111
10	Картка медичного огляду кандидата на навчання у ВВНЗ	113
11	Оцінка фізичної придатності кандидатів до служби за контрактом та кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти із числа цивільних осіб	119
12	Відомість результатів перевірки кандидатів з фізичної підготовленості	125
13	Картка професійного відбору кандидата	126
14	Журнал обліку результатів професійно-психологічного відбору	128

	кандидатів для проходження військової служби за контрактом	
15	Карта професійно-психологічного відбору кандидата	129
16	Зразки документів які долучаються інструктором до особової справи кандидата	131
17	Перелік військово-облікових спеціальностей, за якими здійснюється підготовка у навчальних військових частинах (центрах)	148
18	Зразки друкованої рекламної продукції	166
19	Перелік посад, які підлягають комплектуванню військовослужбовцями за контрактом	172
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	173

ВСТУП

Відповідно до пріоритетних завдань, які стоять перед Збройними Силами України, щодо створення військового резерву людських ресурсів в обсягах, достатніх для нарощування зусиль під час застосування Збройних Сил України та подальшого їх комплектування вмотивованим та професійно підготовленим особовим складом, який залучається до виконання бойових (спеціальних) завдань в операції Об'єднаних сил, виникла потреба розкрити найважливіші поняття і надати відповідні рекомендації інструкторам відділів (відділень) рекрутингу та комплектування територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки з організації та проведення заходів щодо залучення потенційних кандидатів на військову службу за контрактом (вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти).

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Безробіття – це соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати (винагороди) як джерела існування.

Безробітний – особа віком від 15 до 70 років, яка через відсутність роботи не має заробітку або інших, передбачених законодавством доходів, як джерела існування, готова та здатна приступити до роботи.

Бесіда – це метод одержання інформації співрозмовниками шляхом двостороннього або багатостороннього обговорення порушених питань, або їх окремих аспектів.

Військова служба – є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України, іноземців та осіб без громадянства, пов'язаною із обороною України, її незалежності та територіальної цілісності. Час проходження військової служби зараховується громадянам України до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

Військовозобов'язані – особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави.

Військові організаційні структури – органи військового управління, з'єднання, військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації Збройних Сил України, які підпорядковані Міністерству оборони України, Головнокомандувачу Збройних Сил України та Генеральному штабу Збройних Сил України.

Військово-облікова спеціальність (ВОС) – це категорія військового обліку, яка визначає військовослужбовцям та військовозобов'язаним військову спеціальність та належність до виду (роду) військ (сил). ВОС мають шестизначне цифрове позначення (код). Перші дві цифри є кодом групи, до якої входить ВОС, чотири наступні цифри – спеціальність у групі.

Військово-професійний відбір – система професійно-діагностичного обстеження особи, спрямована на визначення ступеня її придатності до конкретних видів військово-професійної діяльності.

Військово-професійний добір – система професійно-діагностичного обстеження особи, яка спрямована на визначення конкретних військових спеціальностей, найбільш придатних для їх оволодіння зазначеною особою.

Військово-професійна консультація – система дій щодо особи, яка потребує допомоги у виборі військової професії та спеціальності на основі вивчення її індивідуально-психологічних якостей, професійних інтересів, нахилів, стану здоров'я та особливостей життєвої ситуації.

Військово-професійне інформування – система заходів щодо збору (розробки), узагальнення та розповсюдження відомостей.

Військовослужбовці – особи, які проходять військову службу.

Відбір кандидата – це комплекс цілеспрямованих заходів, спрямованих на визначення ступеня придатності кандидата до військової служби за професійними та психологічними якостями.

Залучення на військову службу – процес вирішення завдань із комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями з відповідними особистісними якостями й у відповідній кількості, що включає комплекс заходів щодо професійної орієнтації, відбору та прийняття (призову) громадян на військову службу.

Збройні Сили України – це військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладається оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності.

Кандидат – особа, яка є претендентом на певну посаду або обов'язок.

Комплектування Збройних Сил України – це комплекс заходів, які організовуються і здійснюються командувачами (командирами, начальниками) усіх рівнів, спрямоване на якісне, планомірне та гарантоване забезпечення Збройних Сил України навченим особовим складом і включають: визначення потреби в особовому складі; призов та (або) прийняття громадян України на військову службу; підготовку особового складу; призначення особового складу на посади.

Особовий склад Збройних Сил України – військовослужбовці та працівники Збройних Сил, які виконують свої обов'язки в межах, визначених Конституцією України та законами України.

Підготовка у вищих військових навчальних закладах (військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти), військових коледжах (відділенні військової підготовки) сержантського складу вищих військових навчальних закладів – комплекс заходів, який включає процес навчання, професіоналізації і виховання військових фахівців (курсантів, слухачів, ад'юнктів, докторантів) за відповідними рівнями вищої освіти для подальшої служби на посадах офіцерського (сержантського, старшинського) складу та державних службовців (працівників Збройних Сил України), з метою задоволення потреб Збройних Сил України.

Підготовка у навчальних центрах, центрах підготовки сержантського складу, школах підготовки – процес систематичного військового навчання рядового та сержантського (старшинського) складу, спрямований на набуття ними знань, умінь, і навичок, необхідних для виконання своїх обов'язків на посаді за відповідними військово-обліковими спеціальностями, а також підвищення кваліфікації за займаною (суміжною) посадою.

Персонал (англ. – personnel. ААР 06) – сукупність фізичних осіб, які виконують завдання з підготовки держави до оборони та відсічі збройної агресії проти України згідно із Законом України “Про оборону України”. До них належить військовослужбовці, працівники Збройних Сил України, інших складових сил оборони, державні службовці органів державної влади та органів місцевого самоврядування, резервісти.

Персонал (від лат. *persona* – особистість. **Юридична енциклопедія**) або **штат** – колектив працівників або сукупність осіб, що здійснюють трудові функції на основі трудового договору (контракту).

Потреба Збройних Сил України в особовому складі – кількісно-якісний показник, що характеризує вимоги до людських навчених ресурсів, необхідних для призначення за посадами відповідно до штатів та створення відповідного резерву з урахуванням наявного стану укомплектованості Збройних Сил України, їх перспективної штатної чисельності, а також прогнозованих втрат особового складу в особливий період.

Посада – це визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу та його апарату, на яку покладено встановлене нормативними актами коло службових повноважень.

Професійна діагностика – система психологічного вивчення особистості з метою виявлення її професійно значущих властивостей і якостей.

Професійні критерії – це характеристики професійних знань, умінь, навичок, професійного досвіду кандидата, його кваліфікації, результатів роботи тощо.

Професійно-психологічний відбір – комплекс заходів, спрямованих на забезпечення відбору кандидатів, які приймаються на військову службу, і військовослужбовців з професійно важливими якостями, що відповідають вимогам військово-професійної діяльності.

Ринок праці – це система суспільних відносин, пов'язаних з купівлею і продажем трудових послуг працівників (послуг праці).

Трудовий ресурс – це частина працездатного населення, яка володіє фізичними й розумовими здібностями і знаннями, необхідними для здійснення корисної діяльності.

Міграційні процеси – це сукупність переселень людей, пов'язаних зі зміною ними місця проживання на довгостроковий строк, що спричиняє зміни територіального розміщення населення.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Фізична підготовленість – це визначений навчальними нормативами рівень розвитку загальних і спеціальних фізичних якостей, володіння військово-прикладними навичками, що характеризує функціональний та морально-психологічний стан військовослужбовців.

Фактор – це причина, обставина, рушійна сила, що визначають причинно-наслідкові зв'язки у явищі, яке розглядається.

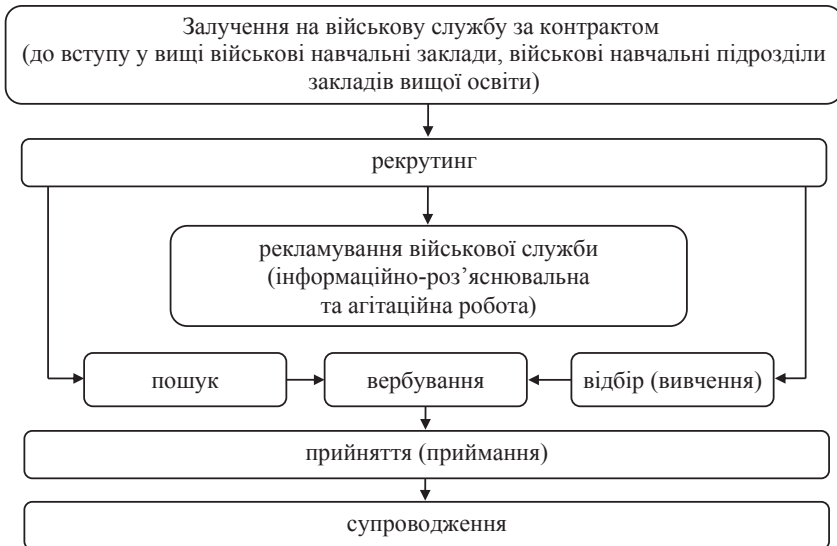
Примітка. Термін “персонал” в цьому Посібнику застосовується виключно до: військовослужбовців офіцерського, рядового та сержантського (старшинського) складу, які проходять військову службу за контрактом, курсантів які проходять військову службу (навчання) у вищих військових навчальних закладах (військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти) та працівників підприємств, установ та організацій цивільного сектору, що здійснюють трудові функції на основі трудового договору (контракту).

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Залучення на військову службу за контрактом (до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти)

Залучення на військову службу за контрактом (до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти) – це процес вирішення завдань із комплектування Збройних Сил України вмотивованим персоналом відповідної якості і кількості, що включає в себе комплекс заходів щодо рекрутингу, прийняття громадян на військову службу за контрактом (приймання на навчання до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти) та супроводження їх на початковому етапі проходження військової служби (навчання) (рис. 1).

Стратегія залучення потенційного персоналу на військову службу за контрактом (до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти) повинна відповідати існуючій нормативно-правовій базі.

Рисунок 1. Схема залучення на військову службу за контрактом (до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти).

Організація та проведення заходів щодо залучення потенційних кандидатів на військову службу за контрактом (для комплектування посад рядового, сержантського і старшинського складу) до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти в територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки покладатиметься на особовий склад відділів (відділень) рекрутингу та комплектування.

Заходи безпосереднього пошуку, вербування та попереднього вивчення особистих якостей потенційних кандидатів (відповідно до наданих повноважень) покладаються на інструктора по роботі з військовослужбовцями військової служби за контрактом (рекрутера) відділу (відділення) рекрутингу та комплектування.

1.2. Порядок відбору, призначення та завдання, які покладаються на інструктора по роботі з військовослужбовцями військової служби за контрактом (рекрутера)

Інструктор по роботі з військовослужбовцями військової служби за контрактом (рекрутер) – це уповноважена посадова особа територіального центру комплектування та соціальної підтримки, яка займається вербуванням та відбором громадян на військову службу за контрактом (службу у військову резерві), а також до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти в інтересах Збройних Сил України.

Він є посередником між кандидатами та командирами (начальниками) військових частин (установ) Збройних Сил України.

Інструктор по роботі з військовослужбовцями військової служби за контрактом (далі – інструктор) належить до категорії фахівців гостродефіцитних військово-облікових спеціальностей.

Відбір та призначення на посади інструкторів відділів (відділень) рекрутингу та комплектування територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки здійснюється виключно з числа військовослужбовців (військовозобов'язаних) сержантського (старшинського) складу, придатних до військової служби за станом здоров'я, які позитивно характеризуються по службі, мають високі морально-ділові, добре розвинуті комунікативні якості та здатності виконувати завдання щодо залучення громадян до проходження військової служби за контрактом та вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти.

Як виняток (за відповідними клопотаннями), дозволяється призначати військовослужбовців сержантського (старшинського) складу, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними за станом здоров'я до військової служби внаслідок поранень та травм, одержаних під час виконання завдань в операції Об'єднаних сил (антитерористичній операції).

Відбір на посади інструкторів здійснюється з урахуванням:
результатів щорічного оцінювання військовослужбовців (для військовозобов'язаних за характеристиками за останнім місцем проходження військової служби та місцем останнього працевлаштування);
досвіду проходження військової служби на командних (адміністративних, штабних) посадах;
участі в операції Об'єднаних сил (антитерористичній операції);
проходження військової служби за другим та наступними контрактами;
наявності у військовослужбовця (військовозобов'язаного) комунікативних здібностей та навичок спілкування (вміння застосовувати особистий приклад проходження військової служби, переконувати громадян укладати контракти про проходження військової служби за контрактом та вступати до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);
вміння адаптуватися до сучасних (інноваційних) заходів вербування громадян.

Призначення (переміщення) військовослужбовців сержантського (старшинського) складу на посади інструкторів здійснюється відповідно до штатів територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, за результатами оцінювання, на підставі Резерву кандидатів для просування по службі, Плану переміщення по службі, подань, а також рішень атестаційних комісій відповідного рівня. Крім того, призначенню (переміщенню) на ці посади має передувати відповідна підготовка (підвищення кваліфікації), яка здійснюється щомісяця в Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного за напрямком "Підвищення кваліфікації фахівців з питань відбору на військову службу за контрактом".

Основними завданнями, які покладаються на інструктора, є:
проведення заходів роз'яснювальної та агітаційної роботи (рекламування військової служби) серед населення з метою залучення громадян для проходження військової служби за контрактом на посадах рядового, сержантського і старшинського складу, служби у військовому резерві, вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти;

здійснення рекрутингу громадян на військову службу за контрактом, вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти;

супроводження громадян під час адаптації у військовій частині (на первинному етапі проходження військової служби);

ведення відповідної документації з рекрутингу громадян на військову службу за контрактом та вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти (додаток 1);

виконання інших завдань відповідно до своїх функціональних обов'язків (додаток 2);

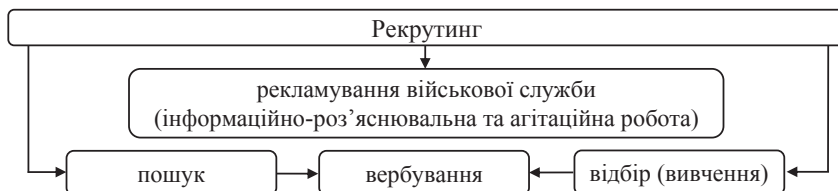
Інструктор повинен знати:

- нормативно-правові акти (документи) щодо проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України;
- основні розпорядчі документи щодо порядку:
  - відбору громадян на військову службу за контрактом (вступу до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);
  - комплектування (доукомплектування) Збройних Сил України персоналом;
  - вимоги до складання та оформлення документів;
  - етику та культуру міжособистісного спілкування;
  - засоби та способи переконання співрозмовників;
  - порядок (критерії) відбору кандидатів:
    - на військову службу за контрактом, соціальні, матеріальні пільги та гарантії, які передбачені законодавством України, додаткові заохочувальні фактори за укладання першого та наступних контрактів (додаток 3);
    - до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти (додаток 4);
  - загальний порядок організації та проведення військово-професійної орієнтації молоді (додаток 4);
  - методи проведення аналізу і моніторингу ринку праці (ситуацію на ринку праці);
  - методи проведення тестування та співбесід.

2. РЕКРУТИНГ ГРОМАДЯН НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ (ДО ВСТУПУ У ВИЩІ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ, ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ)

2.1. Основні завдання та види рекрутингу

Рекрутинг – це комплекс цілеспрямованих заходів, які проводяться відповідними посадовими особами військових частин (установ) щодо рекламування (інформаційно-роз’яснювальної та агітаційної роботи), пошуку, вербування, відбору та вивчення громадян з метою вирішення завдань з комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями відповідної якості та кількості (рис. 2).

Рисунок 2. Схема етапів рекрутингу.

Основним завданням рекрутингу є пошук та вербування потенційних кандидатів, знання та здібності яких будуть відповідати запропонованим посадам.

Відповідно, об'єктом процесу рекрутингу є відбір та вивчення кандидатів з метою визначення їх ступеня придатності до військової служби за професійними та психологічними якостями.

Залежно від завдань з комплектування (доукомплектування) військ (сил) військовослужбовцями виділяється шість основних видів рекрутингу, кожний з яких має свою специфіку (рис. 3).

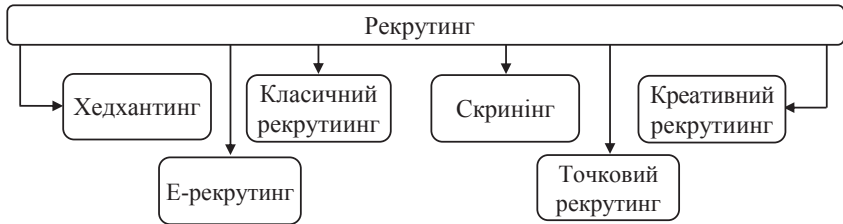

Рисунок 3. Види рекрутингу.

Хедхантинг – цілеспрямований пошук та відбір потенційних кандидатів на військову службу за контрактом на посади за гостродефіцитними спеціальностями, підготовка яких потребує великих фінансових витрат (медичні, радіотехнічні, підводно-технічні, авіаційні спеціальності тощо).

Застосування такого виду рекрутингу передбачає точне врахування військовою частиною (установою) потреб в таких спеціалістах та наявності у інструктора переліку вакантних посад за військово-обліковими спеціальностями.

Проводиться шляхом прямого контакту інструктора з потенційним кандидатом.

Класичний рекрутинг – активний пошук та відбір потенційних кандидатів на військову службу за контрактом (для вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти) з урахуванням реальної потреби військових частин (установ) в особовому складі.

Такий вид рекрутингу передбачає наявність в інструктора планового завдання з комплектування посад рядового, сержантського і старшинського складу (з відбору кандидатів для вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти) на визначений звітний період. Проводиться з використанням усіх джерел та наявних засобів залучення потенційних кандидатів.

Скринінг – це пошук та відбір кандидатів з числа громадян, які раніше не проходили військової служби, що потребують обов'язкової базової загальновійськової підготовки (кандидати “початкового рівня”).

Проводиться шляхом фільтрації всього потоку кандидатів та здійснюється на основі формальних ознак (вік, освіта, досвід роботи тощо). Застосовується (комбінується) з класичним рекрутингом.

Креативний рекрутинг – це вид рекрутингу, який проводиться на короткострокову та середньострокову перспективу з метою створення бази даних на потенційних кандидатів для подальшого залучення їх на військову службу за контрактом (до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти).

Такий вид рекрутингу інструктором проводиться у тому числі серед громадян, які вже працевлаштовані у цивільному секторі з метою їх залучення (“переманювання”) для проходження військової служби за контрактом.

Е-рекрутинг (електронний рекрутинг) – це пошук кандидатів за допомогою Інтернет-ресурсів.

Такий вид рекрутингу застосовується з метою зменшення часу на пошук кандидатів на військову службу та забезпечується шляхом розміщення на офіційних вебсайтах з пошуку роботи, центрів зайнятості, інформації (з обов’язковим визначенням контактних даних (номера телефону, електронної адреси (e-mail) щодо:

типових вакантних посад, які підлягають комплектування військовослужбовцями за контрактом;

переліку вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку (за відповідними спеціальностями та спеціалізаціями) військових фахівців для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського, сержантського (старшинського) складу (додатки 5, 6).

Перевагою такого виду рекрутингу є:

можливість доведення відповідної інформації до широкої аудиторії;

значна економія часу інструктором;

додаткова можливість довести інформацію щодо позитивного іміджу Збройних Сил України.

До Е-рекрутингу можна віднести такі методи пошуку кандидатів:

пошук на job-сайтах;

розміщення оголошень про типові вакансії (вакантні посади, які підлягають комплектуванню військовослужбовцями за контрактом, спеціальності та спеціалізації, за якими здійснюється підготовка у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти);

пошук у соціальних мережах;

спеціалізована розсилка.

У першому та другому випадку інструктору краще розміщати оголошення на найбільш відвідуваних Інтернет-ресурсах.

Точковий рекрутинг – це пошук та відбір необхідного персоналу, який проводиться на підставі визначених вимог (критеріїв) до кандидата або до виду професійної діяльності (спеціальності).

[Перейти на сайт](#) →